

Sygn. akt III KO 128/22

ZARZĄDZENIE

Dnia 1 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

zarządza:

stwierdzić brak podstaw do wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 15 listopada 2018 r., sygn. akt II AKa 78/18, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 22 maja 2018 r., sygn. akt II K 12/17.

UZASADNIENIE

W dniu 8 grudnia 2022 r. J. K. skierował do Sądu Najwyższego pismo, które zgodnie z jego treścią zostało potraktowane jako sygnalizacja podstaw do wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 15 listopada 2018 r., sygn. akt II AKa 78/18, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 22 maja 2018 r., sygn. akt II K 12/17.

Sygnalizowaną podstawę wznowienia z urzędu ma stanowić udział w składzie Sądu odwoławczego sędziego Sądu Rejonowego w Jarosławiu R. P. Wymieniony sędzia, na podstawie art. 77 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 23 z późn. zm.), został delegowany przez Ministra Sprawiedliwości z dniem 1 lutego 2018 r. do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie, na czas pełnienia funkcji prezesa Sądu Okręgowego w Rzeszowie.

Zgodnie z poglądem wyrażonym w postanowieniu składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2022 r., I KZP 10/22, na które powołał się wnioskodawca, delegowanie sędziego w oparciu o wskazaną podstawę prawną do orzekania w innym sądzie na „czas pełnienia funkcji” prezesa albo wiceprezesa sądu powszechnego, stanowi rodzaj delegacji, który nie znajduje umocowania w ustawie i nie wywołuje skutków prawnych, co oznacza, że orzeczenia wydane z udziałem tak nieprawidłowo delegowanego sędziego obarczone są bezwzględnym powodem uchylenia orzeczenia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na nienależytą obsadę sądu – także wówczas, gdy wydane zostały w ciągu dwóch lat od początku biegu delegacji.

Nie negując trafności tego poglądu, stwierdzić trzeba, że sam fakt jego wyrażenia w postanowieniu składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego nie świadczy w realiach niniejszej sprawy o ujawnieniu się podstawy do wznowienia postępowania z urzędu. Istotne są tu dwie kwestie.

Po pierwsze, wydane w trybie art. 86 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1904 ze zm.) postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego, w przeciwieństwie do uchwały składu siedmiu sędziów, której na podstawie 87 § 1 tej ustawy nadano moc zasady prawnej, nie ma mocy wiążącej inne składy Sądu Najwyższego. Nie stanowi też samoistnej podstaw wznowienia postępowania.

Po drugie, zgodnie z treścią art. 542 § 3 k.p.k. wznowienie postępowania z powodu ujawnienia się uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. nie jest możliwe, jeżeli były one przedmiotem rozpoznania w trybie kasacji.

Taka sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 15 listopada 2018 r., sygn. akt II AKa 78/18, został poddany kontroli kasacyjnej. Sąd Najwyższy, postanowieniem z dnia 25 czerwca 2019 r., IV KK 196/19, oddalił kasacje wniesione od tego wyroku przez obrońców skazanego, jako oczywiście bezzasadne. Niczego w tym zakresie nie zmienia to, że w kasacjach obrońców skazanego nie podniesiono uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a wobec braku wniosków stron nie sporządzono na piśmie uzasadnienia postanowienia oddalającego kasacje.

Zgodnie z przepisem art. 536 k.p.k., Sąd kasacyjny z urzędu bada zaistnienie przyczyn wymienionych w art. 439 k.p.k., a w razie ich stwierdzenia uchyla zaskarżone orzeczenie. Oddalenie kasacji obrońców skazanego nie pozostawia wątpliwości co do tego, że Sąd Najwyższy sygnalizowanego uchybienia nie stwierdził. Z uwagi na charakter okoliczności, która miała stanowić sygnalizowane uchybienie nie sposób przyjąć, że pozostawała ona poza zakresem rozpoznania Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym. Fakt udziału w składzie orzekającym Sądu odwoławczego sędziego Sądu Rejonowego R. P. wynikał wprost z treści zaskarżonego kasacjami wyroku. Co więcej, do akt Sądu Najwyższego w sprawie IV KK 196/19 dołączono kopię aktu delegacji sędziego R. P. (k. 31). Okoliczność podnoszona we wniosku sygnalizacyjnym była zatem znana Sądowi kasacyjnemu, lecz w ramach wyznaczonych zasadą samodzielności jurysdykcyjnej sądu karnego (art. 8 § 1 k.p.k.) została oceniona inaczej, niż miałoby to miejsce w przypadku kierowania się zapatrywaniem prawym wyrażonym w sprawie I KZP 10/22.

Niezależnie od powyższego, zauważyć trzeba, że kwestia istnienia podstaw do wznowienia z urzędu postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 15 listopada 2018 r., sygn. akt II AKa 78/18, była już badana przez Sąd Najwyższy – postanowienie z dnia 9 marca 2022 r., III KO 1/22; zarządzenie z dnia 13 kwietnia 2022 r., III KO 40/22.